

CIM

FACTS Newsletter

Issue 12
Chaitra 2078

Sahid Marg, Biratnagar-02

021-515712

cim.biratnagar@gmail.com

A Member Of KTC Group

Kailash Trading Company Pvt. Ltd.

The Electrical People...

Corporate Office

 College Road, Biratnagar-9, Nepal

 + 977 21 572485 / 486 / 487

Showroom

 Himalaya Road, Biratnagar-9, Nepal

 + 977 21 578194 / 570299 / 515014

Email: info@kailashworld.com | www.kailashworld.com

हाम्रो भनाई

वित्तीय क्षेत्रमा विगत केही महिना देखि देखिएको संकट कायम नै छ। तरलताको अभाव, विप्रेणको आप्रवाहम कमी, लक्ष्य अनुरुप पूजीगत खर्च नहुनु, ईन्धनको बढदो मूल्य, रुस र युक्रेन बीच जारी युद्धका कारण अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा परेको प्रभावले हाम्रो अर्थतन्त्र जटिलता तर्फ उन्मुख छ। वर्तमान चूनौतिपूर्ण अवस्थाबाट अर्थतन्त्रलाई पार लगाउन सरकार, नीजि क्षेत्र लगायत सबै क्षेत्रको सुभ्रवुभ्रपूर्ण हातेमालोको आवश्यक छ।

अर्थतन्त्र संकट उन्मुख रहेको वर्तमान अवस्थामा नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय, आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट निर्माणको क्रममा रहेको छ। प्रत्येक वर्ष आर्थिक एवं औद्योगिक विकासलाई परिलक्षित गरि त्यस क्षेत्रको उत्थानका लागि वार्षिक बजेटमा विभिन्न कार्यक्रम तर्जुमा गरी रकम विनियोजन गर्ने गरिन्छ। तर बजेटमा घोषित कतिपय कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन तहमा जादैनन। गत वर्ष बजेटमा समावेश गरिएको सुनसरीको अमडुवामा विशेष आर्थिक क्षेत्र स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन, विराटनगरको प्रदर्शनी स्थलको स्तरोन्नती, निर्यात अनुदानलाई उत्पादक तहसम्म पुऱ्याउने, औद्योगिक प्रशिक्षार्थीको प्रोत्साहनका लागि उद्योगहरुलाई ३ महिनाको न्यूनतम पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने जस्ता कार्यक्रमहरु केवल घोषणा मै सिमित रहे उक्त कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन मै नआएकाले सरकार कै कार्यक्रमतामा प्रश्न चिन्ह लागेको छ।

अतः विगतमा कमी कमजोरीलाई सुधारी कार्यान्वयन पक्षलाई सबल र सक्षम बनाउदै मुर्त रुपमा लागु गर्न सक्ने, स्वदेशी उद्योगको संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्दै आयात प्रतिष्ठापन गरी निर्यात प्रवर्द्धन गर्नसक्ने नीति तथा कार्यक्रमलाई सरकारले आगामी बजेटमा प्राथमिकता दिनुपर्दछ। त्यसैगरी स्वदेशी उद्योगहरुको बढदो उत्पादन लागत न्यूनिकरण गरी प्रतिष्पर्धि बनाई आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणका लागि लजिष्टिक कष्ट न्यूनिकरण, गुणस्तरीय विद्युतको आपूर्ति, औद्योगिक पूर्वाधार निर्माण, एकल अंकमा ऋण प्रवाह, दक्ष जनशक्ति उत्पादन जस्ता अत्यन्त महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरुलाई आगामी बजेटमा प्राथमिकता दिनु पर्दछ। नीति तथा कार्यक्रम जतिसुकै राम्रो ल्याईएतापनि कार्यान्वयन पक्ष फितलो हुने हो भने त्यस्ता कार्यक्रममा औचित्य नरहने भएकाले आफु मातहतका संयन्त्रहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरी निर्धारित समय भित्र कार्यसम्पन्न गर्ने वातावरण तयार गर्नुपर्दछ।

Current Economic and Financial Situation of Nepal

 <p>38.60% Import Growth</p>	 <p>82.90% Export Growth</p>
 <p>1.70% Decrease in Remittance</p>	 <p>7.14% CPI-based Inflation</p>
 <p>Rs. 675.30 Billion Federal Government's Expenditure</p>	 <p>Rs. 258.64 Billion Balance of Payment (Deficit)</p>
 <p>USD 9.58 Billion Gross foreign exchange reserves</p>	 <p>Rs. 684.70 Billion Revenue Collection</p>

आर्थिक बर्ष २०७९/८० को बजेटमा उद्योग संगठन मोरडको सुभाव

१. चालू आर्थिक बर्ष २०७८/७९ को बजेटमा उल्लेख गरिएको तर कार्यान्वयन हुन नसकेका निम्न बिषयहरु आगामी आ.व. २०७९/८० को बजेटमा समावेश गरि प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनु पर्ने ।

१.१ (बुँदा नं ६७) : युवा उद्यमीहरुलाई स्टार्टअप व्यवसाय संलग्न हुन अभिप्रेरित गर्ने उद्देश्यले परियोजना धितो राखी १ प्रतिशत व्याजदरमा रु २५ लाखसम्म विउ पूँजि उपलब्ध गराउने । स्टार्टअप व्यवसायको दर्ता नविकरण तथा अन्य सेवा एकद्वार प्रणालीबाट निःशुल्क उपलब्ध गराउने । र यसका लागी रु १ अरबको च्यालेञ्ज फण्डको व्यवस्था गरिएको ।

१.२ (बुँदा नं ७३) : स्वदेशी उद्योग आवश्यकता अनुरूपको सीपयुक्त जनशक्तीको विकास गर्न निजी क्षेत्रको साभेदारीमा उत्पादन तथा सेवामुलक उद्योगमा प्रशिक्षार्थी कामदारलाई तीन महिनाको न्यूनतम पारिश्रमिक बराबरको अनुदान उपलब्ध गराई कार्यस्थलमा आधारित आधारभुत तालिम सञ्चालन गरी थप २५ हजार रोजगारी श्रृजना गरिने । यसका लागी रु १ अरब विनियोजन भएको ।

१.३ (बुँदा नं १८१) : सुनसरीको अमरडुवामा विषेश आर्थिक क्षेत्र स्थापना गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिने ।

१.४ (बुँदा नं १८३) : विराटनगरमा सञ्चालित प्रदर्शनी स्थललाई स्तरोन्नती गरिनेछ ।

१.५ (बुँदा नं २००) : अधिल्लो आर्थिक बर्षको भन्दा थप परिमाण र मूल्यको सामग्री निर्यात गर्ने निर्यातकर्तालाई थप अनुदान दिने व्यवस्था गरिने छ । निर्यात अनुदानलाई उत्पादकको तहसम्म पुर्याइने छ ।

१.६ (बुँदा नं २०२) स्वदेशी उद्योगको संरक्षणका लागी सेफगार्ड, र एण्टीडम्पिङ र काउन्टरभेलिड कानुन कार्यान्वयन गरिने छ ।

१.७ (बुँदा नं २०४) : छिमेकी मुलुक संगको वाणिज्य तथा व्यापार सन्धी पुनरावलोकन गरिने छ । मित्रराष्ट्र भारत र चीनबाट प्राप्त पारवहन सुविधाको अधिकतम उपयोग गरि तेश्रो मुलुकसंगको व्यापार विस्तार गरिने छ ।

१.८ (बुँदा नं २०५) : अन्तरदेशिय व्यापार पूर्वाधार निर्माणलाई तिब्रता दिइने छ । नेपाल र भारत सीमामा रहेका एकीकृत जाँच चौकीलाई रेलमार्गसंग आवद्ध गरिने छ ।

१.९ औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ उत्पादनमुलक उद्योगमा कुल जनशक्तीमध्ये कम्तीमा १० प्रतिशत प्रशिक्षार्थी कामदार राखेमा त्यस्तो कामदारलाई प्रशिक्षण दिदा दिनु पर्ने निर्वाह खर्च, प्रशिक्षण खर्च र उद्योगमा कार्यरत जनशक्तीको उत्पादन क्षमता विकासमा भएको खर्च रकम आय कर गणना प्रयोजनको लागी कट्टी गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ तर कार्यविधी नआएकोले यो सुविधा कहिले र कसरी उपभोग गर्ने प्रस्ट नभएको ?

१.१० औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ को दफा २५ को (छ) मा भएको "निर्यात हुने औद्योगिक वस्तुमा प्रयोग गरिने माध्यमिक (इण्टरमिडिएट गुड्स) उत्पादन गर्ने उद्योगले उत्पादन सामाग्रीमा तिरेको भन्सार महशुल निर्यात भएको परिमाणको आधारमा सम्बन्धीत माध्यमिक वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगलाई फिर्ता दिइने" प्रावधान भएको भएता पनि कार्यान्वयन नभएकोले यसको कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।

२. अन्तरदेशिय व्यापार सहजिकरण एवं व्यापारिक पारवहन पूर्वाधार विकास

२.१ भारतीय सहयोगमा निर्माणाधीन जोगवनी-कटहरी रेल मार्गको हाल निर्माण भई परीक्षणसमेत भइसकेको जोगवनी-विराटनगर एकीकृत भन्सार जाँच चौकीसम्मको खण्डमा कार्गो रेल नेपाल तर्फ मुआब्जाको सामान्य विवादका कारण सञ्चालनमा आउन सकेको छैन । जग्गा मुआब्जाको समस्या समाधान गरि यथाशीघ्र रेल्वे कार्गो सेवा सञ्चालन गर्नु पर्ने ।

२.२ समय समयमा कलकत्ता बन्दरगाहमा आउने भन्कटिलो एवं लामो प्रकृयागत जटिलताका कारण वर्षेनी अतिरिक्त लजिष्टक शुल्कका रुपमा ठुलो रकम विदेश गइरहेको तथा उत्पादन लागत बढ्न गई स्वदेशी उत्पादन प्रतिस्पर्धी बन्न नसकेको अवस्था छ । यस सन्दर्भमा पूर्व प्रधानमन्त्रीको भ्रमणका क्रममा भएको प्रधानमन्त्री स्तरिय बैठकमा साहेबगञ्ज र कालुघाटमा Water Terminal बनाई बन्दरगाहबाट बाट सिधै त्यहासम्म जलमार्गबाट ढुवानी गर्ने तथा त्यहाबाट सडक मार्ग वा रेल मार्गबाट नेपाल सम्म ल्याउने गरि भएको सहमती हालसम्म कार्यान्वयनमा नआएकोले उक्त सहमतीको अविलम्ब कार्यान्वयन ल्याउन सरकारको ध्यान जान आवश्यक छ ।

२.३ नाकाबन्दीको समयमा मित्र राष्ट्र चिनसंग तत्कालिन प्रधानमन्त्री के.पी शर्मा ओलीको भ्रमणमा Transit/ Transportation Agreement भएको र उक्त सम्झौतामा Tianjin, Liyanyungang, Shenzen, Zhanjiang बन्दरगाहहरुबाट नेपाललाई अन्तराष्ट्रिय बजार पहुँच खुला भएको भएता पनि यस रुटबाट कार्गो ल्याउदा लाग्ने लागत, कागजी प्रकृयाको अन्योलताका साथै नीतिगत अस्पष्टताको कारणले हालसम्म कुनैपनि व्यवसायिक कार्गो आउन सकेको छैन । तथै, अन्तराष्ट्रिय व्यापारका लागि भारतीय मार्गमा मात्र रहेको परनिर्भर हटाउन बहुआयामिक महत्वका साथ हेरिएको यो सम्झौता कार्यान्वयनका लागि चिनबाट कार्गो ल्याउदा आवश्यक कागजी प्रकृया सरलिकरण र अतिरिक्त शुल्क सरकारले बहन गरि कार्गो ल्याउन नीजि क्षेत्रलाई अभिप्रेरित गर्नु पर्दछ । उदाहरणका लागि साउथ कोरियाबाट आयात गरिने गाडीहरु वा अन्य वस्तुहरु ल्याउन त्यान्जिङ पोर्ट प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

२.४ तेस्रो मुलुकतर्फको निकासी प्रवर्धन गर्न नेपाल सरकारले भारत सरकारसमक्ष अनुरोध गरेको मुन्द्रा (गुजरात) बन्दरगाह तत्कालै उपयोग गर्नु पर्ने ।

२.५ तेस्रो मुलुकसँगको सहज पारवहनका लागि एक नम्बर प्रदेशले साहेबगञ्जबाट कोशी व्यारेजको हनुमाननगरसम्म जल यातायात, रेल यातायात र हवाई यातायात सहितको Multi Modal सुविधा उपयोग गर्ने गरी एकीकृत धारणा बनाउनु पर्ने ।

३. निर्यात प्रवर्धनमा कानूनी सुधार तथा प्रकृयागत जटिलता सरलिकरण

३.१ निर्यात प्रवर्धन तथा भारतसंगको व्यापार घाटा कम गर्न स्वदेशी कच्चा पदार्थ प्रयोग गर्ने र ५० प्रतिशत सम्म Value Addition गर्ने उद्योगलाई नगदमा प्रोत्साहनको सुविधा भारत निर्यात गर्दा समेत दिइनु पर्दछ ।

३.२ निकासीजन्य उद्योगले प्राप्त गर्ने बैङ्क ग्यारेन्टी, नगद धरौटी, पासबुक सुविधाहरू उपयोग गर्न प्रक्रियागत सरलीकरण गर्नु वाञ्छनीय छ । निकासीजन्य उद्योगहरूलाई अन्य देशका असल अभ्यासहरूको अध्ययन गरी नेपाल सरकारले कर नीतिहरूमा सुधार गर्नुपर्ने हुन्छ ।

३.३ निकासीजन्य उद्योगले कच्चा पदार्थ पैठारी गर्दा तिरेको महसुल निकासी गरेको परिमाणका आधारमा फ्ल्याट (बित) दरमा फिर्ता दिइनु पर्दछ ।

३.४ बैङ्क ग्यारेन्टी, नगद धरौटी, पास बुक सुविधाहरूलाई स्वचालित गरी निकासी हुनासाथ निश्चित अवधि भित्र बैङ्क ग्यारेन्टी वा नगद धरौटी स्वतः फुकुवा हुने, पासबुकको रकम र निकासी प्रोत्साहनबापत प्राप्त हुने रकम व्यवसायीको बैङ्क खाता वा छुट्टै क्रेडिट खातामा स्वतः जम्मा हुने प्रणाली विकास गर्नु पर्ने ।

३.५ निकासीजन्य उद्योगले भारततर्फ निकासी गर्दा उपयुक्त अनुगमन प्रणाली विकास गरी जतिसुकै मूल्यको निकासी गरे पनि निकासीजन्य उद्योगले प्राप्त गर्ने सुविधा उपलब्ध गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ ।

३.६ उद्योगले पैठारी गर्ने कच्चा पदार्थमा लाग्ने भन्सार महसुलभन्दा तयारी वस्तुको पैठारी महसुल कम भए सोको अध्ययन गरी उद्योगी व्यवसायीले नेपाल सरकारलाई सिफारिस गरेका आधारमा कच्चा पदार्थमा लाग्ने महसुल तयारी वस्तुमा लाग्ने भन्दा दुई तह कम गरी समायोजन गर्नु पर्ने । यस्ता कच्चा पदार्थको व्यापारिक उपयोग पनि हुनसक्ने भएमा विचलन हुन नसक्ने प्रणाली/संयन्त्र विकास गरी त्यस्तो कच्चा पदार्थको पैठारीमा समेत निकासीजन्य उद्योगलाई सुविधा दिने ।

३.७ सामुद्रिक बन्दरगाहमा अवस्थित भन्सार र बन्दरगाह एवम् सीमावर्ती भन्सारको जाँचपास प्रक्रियालाई स्वचालित गर्नुपर्ने । बन्दरगाह र भन्सार एवम् भन्सार र भन्सार विचको सूचना प्रणालीको आबद्धता भएमा व्यवसायीहरूले एक निकायमा पेश गरेको विवरण स्वतः अर्को निकायमा जाने भएकाले नेपालको भन्सार, भारतीय बन्दरगाह एवम् भारतीय भन्सारविच प्रणाली आबद्धता गरी विद्युतीय सूचना प्रवाहको विकास र कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।

३.८ तेस्रो मुलुकतर्फ निकासी हुने र नेपालले तेस्रो मुलुकबाट पैठारी गर्दा सिङ्गापुर र कोलम्बो बन्दरगाहमा प्राप्त गरे अनुरूपको ट्रान्ससिपमेन्ट सुविधाजस्तै गरी भारतीय बन्दरगाहहरू, बन्दरगाहहरूमा अवस्थित भारतीय भन्सार र सीमावर्ती भारतीय भन्सारमा भन्सार एजेन्टको उपस्थितिबिना नै ट्रान्ससिपमेन्ट सुविधाअन्तर्गत सहज पारवहन सुविधा सुनिश्चित गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

३.९ एउटा उद्योगमा धेरै प्रोडक्ट उत्पादन हुन्छ, सबै प्रोडक्ट निर्यात हुदैन । बन्डेड वेयर हाउसको सुविधा अन्तरगत जुन निर्यात हुन्छ, तेहि वस्तुको कच्चा पदार्थ मात्रै बैंक ग्यारेन्टीमा ल्याएको हुन्छ । कुल निर्यातको हिसाब गर्दा आन्तरिक बजारका लागी नगद तिरेर ल्याएको कच्चा पदार्थबाट उत्पादित सामान लाई समेत कुल उत्पादनमा गणना गर्दा बन्डेर वायर हाउसको सुविधा लिन आवश्यक मापदण्ड प्रतिशतको निर्यात हुनुपर्ने मापदण्ड पुरा हुन सक्दैन । त्यसैले निर्यात गर्ने प्रयोजनका लागी बैंक ग्यारेन्टीमा ल्याएको सामानलाई मात्रै बन्डेड वेयर हाउसको सुविधाको प्रयोजनका लागी गणना गरिनु पर्दछ ।

३.१० बन्डेड वेयर हाउसको सुविधा प्राप्त गर्न प्रत्येक वर्ष नविकरण गर्नुपर्ने र प्रत्येक पटक पहिले बुझाएकै कागजातहरु मग गर्नुका साथै यस्तो सुविधा प्राप्त गर्न भन्सार विभाग नै पुगनु पर्ने बाध्यकारी व्यवस्थाका कारण निर्यातयोग्य उद्योगहरु उक्त सुविधाबाट बञ्चित हुदै आएकोले प्रकृयागत जटिलतालाई सरलिकृत गर्दै सहज व्यवस्था मिलाइनु पर्दछ ।

३.११ एउटा वस्तु उत्पादनका विभिन्न प्रकारका कच्चा पदार्थ एवं सहायक कच्चा पदार्थ आयात गर्नु पर्नेभएकोले त्यसको मूल्य अभिवृद्धि गणना (Value Addition) गर्न र ड्युटी ड्रब्याक (Duty Draw Back) सुविधा प्राप्त गर्न विद्यमान भन्सफिटिलो प्रावधानलाई परिमार्जन गरि वस्तु उत्पादनमा धेरै कम्पोनेन्ट प्रयोगहुने उद्योगको हकमा प्रति केजिका दरले हिसाबगरि Duty Draw Back सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्दछ ।

३.१२ पैठारी गरी ल्याएको मालवस्तुमा लगाइएको दरवन्दी फरक परेमा भन्सार कार्यालयले परिमार्जन गरी महशुल असुल गर्ने गरेको छ, भने सोही वस्तुमा भन्सार जाँचपास परिक्षण कार्यालयले पुनः परिमार्जन गरी थप जरिवाना/दस्तुर असुल उपर गर्ने परिपाटीको अन्त्य गरी पैठारी भई आएको समयमा भन्सार विन्दुमा नै सहि मूल्यांकन गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

३.१३ भन्सार जाँचपास भएको मितिले चार वर्षसम्म भन्सार जाँचपास परिक्षण कार्यालयले परिक्षण गर्न पाउने कानूनी व्यवस्थाले उद्योगी/व्यवसायीलाई अनावश्यक कागजात लामो समयसम्म जर्गेना गरी राख्नुपर्ने बाध्यकारी अवस्था सृजना गरेकाले उक्त व्यवस्थालाई परिवर्तन गरी भन्सार जाँचपास भएको मितिले बढिमा १ वर्षसम्म परिक्षण गर्न पाउने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

३.१४ उद्योगहरुले आयात गर्ने ससानो परिमाणको कन्साइनमेन्ट तथा स्पेयर पार्टसमा समेत बिल अफ इन्ट्रि (Bill of Entry) पेश गर्नुपर्ने प्रावधानले धेरै समय लाग्ने भएकोले बिललाई नै आयात मान्नु पर्ने तथा निश्चित रकम तोक्यो उक्त रकमभन्दा माथिको कन्साइनमेन्ट र मेशिनरी पार्टस आयातमा मात्र बिल अफ इन्ट्रि आवश्यक हुने व्यवस्था गर्नु पर्दछ ।

३.१५ खाद्य वस्तु भारत निर्यात गर्नका लागी अनिवार्य रुपमा ल्याब परिक्षणका लागी FSSAI परिक्षणका लागी कोलकाता पठाउनु पर्ने र परिक्षण प्रतिवेदन प्राप्त गर्न कम्तीमा १५ दिन लाग्ने तथा एक लटका लागी ५० कार्टुनसम्म नमुना लानु पर्ने बाध्यता भएकाले जोगवनी स्थित ICP मा नै ल्याब सुविधा उपलब्ध हुने व्यवस्था गर्नु पर्दछ ।

४. आयात प्रतिष्ठापन, स्वदेशी वस्तु प्रवर्धन एवं मूल्य आपूर्ति औद्योगिक श्रृङ्खला विकास

४.१ उद्योगहरूले आयात गरेको कच्चा पदार्थ (Raw Material) र त्यही सामानको तयारी वस्तु (Finished Goods) मा महशुल दर कमिमा २ तह बढि कायम हुनुपर्ने नीति ल्याइनु पर्दछ ।

४.२ न्युनविजकिकरण भई आयात हुने वस्तुसंग स्वदेशी उत्पादनले प्रतिष्पर्धा गर्न नसकी धारासायी हुदै गएकोले स्वदेशी उत्पादनको प्रवर्धनका लागि न्युनविजकिकरणलाई पूर्णरूपमा बन्द गर्नु पर्दछ ।

४.३ कुनैपनि वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगले आफ्नो उत्पादनमा प्रयोग हुने प्याकेजिड वस्तु (Intermedite Packaging Goods) आफै उत्पादन गरी प्रयोग गरेमा ५ प्रतिशत अन्तःशुल्क लाग्दैन । तर सोहि उद्योगले त्यहि प्याकेजिड वस्तु अर्को कुनै उद्योगबाट खरिद गरेमा ५ प्रतिशत अन्तःशुल्क लाग्ने व्यवस्था छ । एउटै प्रोडक्टमा भएको यस्तो विभेदकारी कर व्यवस्थाले यस्तो प्रावधान लागू हुनु अघि देखि नै सञ्चालनमा रहेका ठुलो संख्यामा रहेका प्याकेजिड वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगहरू धारासायी हुने भएकोले अर्को उद्योगबाट प्याकेजिड वस्तु खरिदगर्दा समेत अन्तःशुल्क नलाग्ने गरि समान व्यवस्था कायम हुनु पर्दछ ।

४.४ प्याकेजिड वस्तु उत्पादन गर्ने कम्पनीले कच्चा पदार्थ आयात गरि वस्तु तयार गरि नेपाली कम्पनीलाई विक्रि गर्छ, त्यो कम्पनीले उक्त प्याकेजिड मेटेरियल प्रयोग गरिएको उत्पादन निर्यात गर्छ भने ड्युटी ड्र व्याक सुविधा पाउदैन । तर आफ्नो उत्पादन निर्यात गर्ने उद्योगले सोभै प्याकेजिड वस्तु आयात गरि आफ्नो उत्पादन विक्रि गर्दा यस्तो सुविधा पाउछ । यस्तो व्यवस्थाले नयाँ उद्योग आकर्षण नहुने हुदा स्वदेशी उद्योगका उत्पादन प्रयोग गर्दा थप सहूलियत दिने गरि यस्तो प्रावधान संसोधन गरिनु पर्दछ ।

४.५ स्वदेशमा आत्मनिर्भर हुन सक्ने वस्तु उत्पादन गर्ने स्वदेशी उद्योगको संरक्षणका लागि सेफगार्ड, र एण्टीडम्पिङ र काउन्टरभेलिङ कानुन कार्यान्वयन गरिनु पर्ने ।

५. औद्योगिक पूर्वाधार विकास

५.१ औद्योगिक क्षेत्र निर्माण: औद्योगिक क्षेत्रको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी सुनसरीको अमडुवामा रहेको साल्ट ट्रेडिङको ६५० विघा जग्गामा निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने उद्योग स्थापनाका लागि सहजिकरण गर्न आवश्यक सम्पूर्ण पूर्वाधार सुविधा सहितको ऋश बोर्डर औद्योगिक क्षेत्र निर्माण गर्न लामो समयदेखि छलफल भएपनि कार्यान्वयनमा आउन सकेन तपर्थ आगामी आर्थिक वर्षबाट कार्यान्वयन हुने गरि बजेटमा रकम विनियोजन गर्नु पर्ने ।

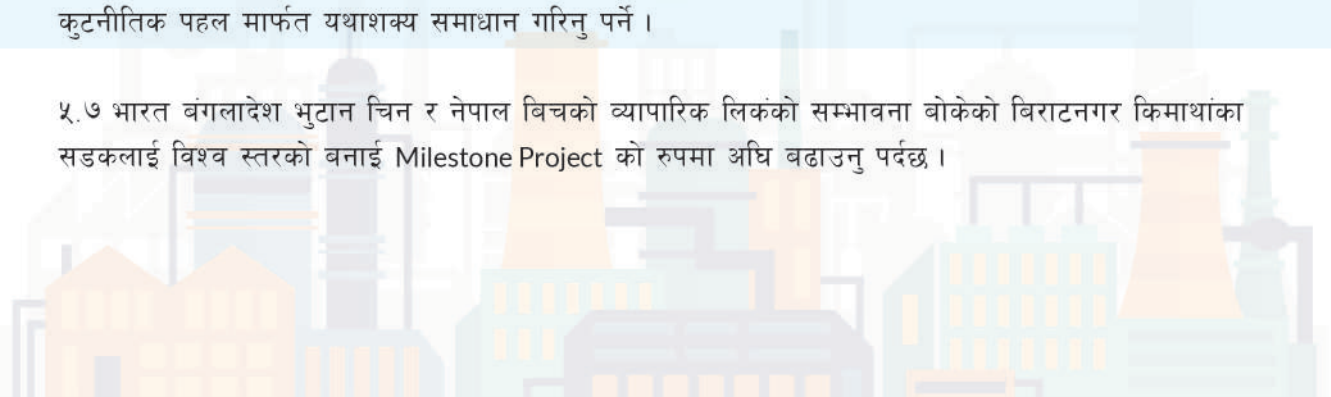
५.२ औद्योगिक प्रदर्शनी स्थलको निर्माण: औद्योगिक उत्पादनको बजार प्रवर्द्धन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको प्रदर्शनी स्थल निर्माण गर्न प्रदेश सरकार, विराटनगर महानगरपालिका, उद्योग संगठन मोरङ र मोरंग व्यापार संघले महानगरपालिका वडा नं. ३ स्थित श्री सत्यनारायण मन्दिर संचालन समितिको २ विगाह क्षेत्रफल भएको जग्गा ९५ वर्षको लागि लिजमा लिई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको प्रदर्शनी स्थल निर्माणका लागि **Detail Project Report** प्रकृत्यामा रहेकोले उक्त प्रदर्शनी स्थलको DPR यसै आर्थिक वर्षमा सकन र निर्माण कार्य प्रारम्भ गर्न आवश्यक सहजिकरण गर्दै बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने ।

५.३ रेल्वे परियोजना : नेपाल भारत सहयोग अन्तर्गत वथनाह देखि विराटनगरको महेशपुरसम्म निर्माण हुने क्रममा रहेको रेल्वे परियोजना जग्गा मुआब्जा विवादको कारण कार्यअगाडी बढ्न नसकेको हुदा जग्गा मुआब्जा विवादलाई यथाशिघ्र समाधान गरी निर्माणकार्य शुचार्ु गर्न आवश्यक पहल हुन अनुरोध गर्दछौं । यसबाट उद्योग/व्यवसाय क्षेत्रको कच्चा पदार्थ ढुवानीको मूल्य घटन गई उद्योग व्यवसाय प्रवर्द्धनमा टेवा पुग्ने छ ।

५.४ कटहरी तर्फ हुलाकी राजमार्ग अन्तरगत सडक विस्तार हुदैछ । विराटनगर धरान कोशी राजमार्गमा ६ लेनको सडक बनिरहेको छ । दुवै औद्योगिक करिडोरमा ५० औ वर्षदेखि उद्योग रहेको क्षेत्र, उद्योगको अवस्थितीलाई नजरअन्दाज गर्दै सडक बनिरहेको छ । पानिको कुनै पनि निकासको उचित प्रबन्ध गरिएको छैन । उत्तर दक्षिणका सबै कल्भर्टहरु बन्द गरिएको छ । गत कार्तिकको बाढीले तहस नहस पारिसकेको छ । पानीको निकासको ठोस प्रबन्धका लागि तत्काल पहल गरियोस ।

५.६ नेपालको विराटनगर बोर्डरमा आउने प्रमुख व्यापारिक मार्ग जोगवनीबाट ४ किलोमिटर भारत तर्फ रहेको १०० वर्षभन्दा पुरानो मिरगञ्ज पुल भत्किएर पटक पटक ढुवानी अवरोध भएको छ । गत जनवरी ३ देखि हाल उक्त पुल दविएर सञ्चालनमा आउन सकेको छैन । हाल भन्टवारी तर्फबाट १२५ कि.मि रिरुट गर्दा प्रति टक रु २०,००० खर्च बढिरहेको छ । सोहि मार्गसगै नयाँ पुल बन्दै गरेको तर ढिलाई भईरहेको छ । नेपाल पक्षबाट गम्भिर भई ठोस कुटनीतिक पहल मार्फत यथाशक्य समाधान गरिनु पर्ने ।

५.७ भारत बंगलादेश भुटान चिन र नेपाल बिचको व्यापारिक लिंकको सम्भावना बोकेको विराटनगर किमाथांका सडकलाई विश्व स्तरको बनाई Milestone Project को रुपमा अधि बढाउनु पर्दछ ।

६. उर्जा

६.१ गुणस्तरिय उर्जाको उपलब्धता : गुणस्तरिय विद्युत आपूर्तिको व्यवस्था गरि ट्रिपिड तथा भोल्टेज फ्लक्चुएशनले हुने अवरोधबाट श्रृजित थप खर्चभार (पावर व्याकअप जेनेरेटर वा युपिस जडान गर्न बाध्य) बहन गर्ने अवस्थाको अन्त गरिनु पर्ने । साथै, उत्पादनमूलक उद्योगको हकमा विद्युत महशुल दरमा २५ प्रतिशतसम्म छुट अनुदान दिने व्यवस्था गरिनु पर्दछ । जसबाट उद्योगहरूका उत्पादन क्षमता प्रतिस्पर्धात्मक हुन गई विदेशी आयातलाई प्रतिस्थापन गर्न सकिने छ ।

६.२ विद्युत मिटर रिडिङको क्रममा प्राधिकरणको कर्मचारीबाट विलिङमा त्रुटि भई छुट भएको युनिटलाई पुनः विलिङ गर्न पाउने व्यवस्था रहेको र यसरी छुट भएको युनिटलाई कहिलेसम्म विलिङ गर्न पाउने स्पष्ट नहुदा वर्षौ पछि समावेश भई आउदा उपभोक्ता मारमा परेकाले यस्तो छुट भएको युनिटको शुल्क कहिलेसम्म लिन पाइन्छ ? विद्युतको कर्मचारीहरूबाट असावधानीवश भएको त्रुटि उद्योगी/व्यवसायीले बहन गर्नुपर्ने अव्यवहारिक प्रावधान परिमार्जन प्रष्ट समयसिमा निर्धारित गरिनु पर्दछ ।

६.३ विद्युतको टि.ओ.डी मिटर, अन्तर्गत विद्युत महशुल चार्ज गर्दा पुश, माघ, फाल्गुण र चैत्र महिनामा टि ३ को मुल्यलाई टि २ को सरह नै लिईने गरेको छ । विगत ५-७ वर्ष अघि चर्को लोडसेडिङ हुदा गरिएको यस्तो व्यवस्था अब विजुली विक्रि गर्ने अवस्थासम्म कायमै हुनु न्यायसंगत नदेखिएकाले टि ३ को महशुल वर्षभरी समान हुनुपर्दछ । ।

६.४ विद्युतको डिमाण्ड शुल्क लगाउनु पर्ने आधारभूत कारण देखिदैन । लोडसेडिङको स्थितीमा वा भिन्न अवस्थामा भिन्न प्रयोजनका लागि लगाइएको डिमाण्ड शुल्कको प्रावधान विद्युत विक्रि गर्ने अवस्थामा आइपुग्दासम्म कायम हुनु दुर्भाग्य हो । यसको लागत विश्लेषण गरी हेर्नु आवश्यक छ । उद्योगी उपभोक्ता मैत्री नभएको यस्तो प्रावधान खारेज गर्नुपर्छ ।

७. आन्तरिक राजश्वसंग सम्बन्धित विषयहरू

७.१ करदाताको आयमा सम्बन्धीत पार्टीले कर कट्टी गरि जम्मा नगर्ने, सम्पर्कमा नआउने, दाखिला गलत गर्ने, ढिला गर्ने, वा अर्को आर्थिक वर्षमा जम्मा गर्नाले करदाताको कर पनि दावी नहुने र पछिल्लो आय वर्षमा समेत सो अग्रिम कर मिलान नहुने समस्या रहेकोले आफ्नो प्रमाणको आधारमा मिलान गर्न पाउने व्यवस्था गर्नु पर्दछ ।

७.२ कुनै उद्योगले लागत मुल्यभन्दा घटीमा आफ्नो सामान विक्रि गरेको बिललाई मान्यता दिइने गरेको छैन साथै, बिलको फरक रकमलाई न्युनविजकिकरण भनी आयमा समावेश गरि असुल्ने गरिएको छ । घटिमुल्यमा विक्रि गरेको बिललाई मान्यता दिइनु पर्ने ।

७.३ आन्तरिक राजश्व विभागमा कर विवरण राख्दा विक्रिको विवरण अटोमेटेड राख्ने व्यवस्था छ, म्यानुअल राख्न पर्दैन तर खरिदको विवरण भने म्यानुअल र अटोमेटेड दुवै राख्नु पर्दछ । यस्तै दोहोरो काम थप गरेकोले खरिदको विवरण पनि विक्रिको विवरण समान अटोमेटेड मात्रै राख्न पर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।

७.४ आर्थिक ऐनको दफा २१ को व्यवस्थाले २०७६ साल असार मसान्तसम्म कर निर्धारण भई वक्यौता रहेको (भुट्टा तथा नक्कली विजक वाहेक) कर २०७८ पौष मसान्त भित्र बुझाएमा सो मा लागेको शुल्क, थप दस्तुर जरिवाना मिन्हा हुनेछ भनि लेखिएकोमा निर्धारित कर रकम र जरिवाना शुल्कमा थप दस्तुर जोडी आउने रकममा हालसम्मको व्याज जोडी जरिवाना, शुल्क र थप दस्तुर घटाउन दिनु ऐनको दफा २० को मर्म विपरित रहेको हुदा उक्त व्यवस्था सच्याउन पर्ने ।

७.५ राजस्व सम्बन्धी मुद्दामा जाँदा करदाताहरूले नगद रकम धरौटी राख्नुपर्ने प्रावधान रहेको तर यस्तो नगद करदाताको नाममा रहेको ट्याक्स क्रेडिट (Tax Credit) रकमलाई उपयोग गर्न नदिई पुनःनगद धरौटी राख्नुपर्ने वाध्यकारी व्यवस्थाले उद्योगीमा आर्थिक भार पर्नजाने भएकाले उक्त व्यवस्थाको सद्दा ट्याक्स क्रेडिट रकमलाई वा सो रकम बराबरको बैंक ग्यारेन्टीलाई मान्यता दिने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

७.६ सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदनको लागि सरकारी निकायले अनुमति माग गर्दा ६ महिना भित्रमा अदालतबाट अनुमति प्राप्त हुन नसकेमा राजस्व न्यायाधिकरणको फैसला नै अन्तिम मानिने व्यवस्था हुनुपर्दछ ।

६.७ राजश्व सम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अधिकारप्राप्त निकाय राजश्व न्यायाधिकरण कार्यालयको संयोजकमा न्यायाधिश र दोश्रो व्यक्तिको रुपमा सम्बन्धित कर कार्यालयको प्रमुख रहने वर्तमानको प्रावधानका कारण जसको विरुदमा मुद्दा दायर भएको उ स्वयं फैसला गर्ने निकायमा हुँदा स्वार्थ बाझिई अन्याय पर्ने भएकाले उक्त व्यवस्थालाई सच्याई स्वतन्त्र व्यक्तिलाई फैसला हेर्न दिने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

७.८ ठूला करदाता कार्यालयको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने काठमाण्डौ वाहिरका उद्योगीहरूले राजश्व न्यायाधिकरणको मुद्दाका लागि राजश्व न्यायाधिकरणको कार्यालय काठमाण्डौ मै पुग्नुपर्ने अवस्था अव्यवहारिक भएकाले यस्तो कार्यालयको स्थापना प्रदेश स्तरमा गर्नुपर्दछ ।

७.९ कवाडी करसंग सम्बन्धित समस्या: एउटा उद्योगले उत्पादन प्रकृयामा बाइप्रोडक्टका रुपमा रहेको तर अर्को उद्योगको कच्चा पदार्थकोरुपमा प्रयोग गर्न मिल्ने वस्तुहरुलाई कवाडी वस्तु मानी स्थानीय निकायहरुले कर लगाउदै आएको छन । कवाडीको तथ्यपरक र व्यवहारिक स्पष्ट परिभाषा (कवाडीको परिभाषा **Rest & Piece Collected** हुनुपर्ने) संघिय सरकारबाटै गरि सबै पालिकामा एकै प्रकारको व्यवस्था मिलाइनु पर्दछ ।

७.१० नेपालको कानुनले निर्यातमुलक उद्योगको कच्चा पदार्थमा कुनै पनि प्रकारको कर नलाग्ने स्पष्ट व्यवस्था भएको भएता पनि स्थानीय पालिकाहरुले कर लगाउदै आएका छन (जस्तै काँचो छाला) । संघिय र स्थानीय कानुनका प्रावधान एकआपसमा बाभिएकोले निर्यातमुलक उद्योगका हकमा संघिय कानुनले निर्दिष्ट गरेको व्यवस्थाको खिलाफ स्थानीय कानुन हुनुहुदैन ।

७.११ महिला उद्यमशिलता विकास : हाल नेपाल सरकारले महिला उद्यमशिलता प्रोत्साहनका लागि रु.१५ लाखसम्मको सहूलियतपूर्ण कर्जा उपलब्ध गराउदै आएको छ । बढ्दो महंगीका कारण वर्तमान समयमा उक्त कर्जा उद्यमशिलता विकासका लागि अत्यन्त न्यून भएकाले महिलाहरुलाई उद्यमशिलता प्रोत्साहन गर्न रकमको सिमा थप गरी रु. १ करोडसम्मको सहूलियतपूर्ण कर्जाको व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

७.१२ जुट उद्योगहरूसंग सम्बन्धित

नेपालमा स्थापित ११ उद्योगहरु मध्ये ५ वटा उद्योगहरु बंगलादेश र भारतीय जुट उद्योगसँग प्रतिस्पर्धा गर्न नसकी बन्द भएका छन भने जसोतसो संचालनमा रहेका ६ उद्योगले खुल्ला प्रतिस्पर्धाद्वारा ९५% तयारी वस्तु भारत निर्यात गरी व्यापार घाटा कम गर्न मद्दत पुऱ्याउदै आएका छन । निकासी व्यापारलाई बढावा दिदै आएका जुट उद्योगहरुको प्रवर्द्धनका लागि उद्योग मन्त्रालयको नेतृत्वमा अर्थ मन्त्रालय लगायत सम्बन्धित निकायको प्रतिनिधित्व रहने गरि गठित जुटउद्योगको दिगो सञ्चालन र जुट बाली विकासको लागि नेपाल सरकारबाट जुट मिल्सहरुको प्रतिस्पर्धात्मक क्षेमता अभिवृद्धि गरि दिगो सञ्चालन सम्बन्धी कार्यदलको अध्ययन प्रतिवेदन दृण्ठड मा उल्लेखित प्रावधानहरुको कार्यान्वयन र जुट उद्योगको दिगो विकास, यसबाट कृषि, वातावरण लगायतका क्षेत्रमा पुगेको योगदानलाई मध्यनजर गरी जुट उद्योगको प्रवर्द्धनका लागि आगामी बजेटमा संस्थागत संरचना स्थापना गर्नुपर्दछ ।

७.१३ MS Wire Rod उद्योगहरूसंग सम्बन्धित

HS 7213.91.10 अन्तर्गत MS Wire Rod आयात गरी कच्चा पदार्थका रुपमा प्रयोग गर्दै आएका स्वदेशी उद्योगहरुले ५ प्रतिशत भन्सार महशुल, रु.२५,०० अन्तःशुल्क (४ प्रतिशत Excise Duty) गरी ९ प्रतिशत महशुल भुक्तानी गर्नुपर्दछ भने SAFTA सुविधा अन्तर्गत **GI Wire, Annealed Wire, PC Wire** पैठारी गर्दा ६.२५ देखि ७.२५ प्रतिशतसम्म मात्र महशुल भुक्तानी गर्नुपर्दछ । जसकारण स्वदेशी उत्पादन भन्दा विदेशी **Finished** वस्तु सस्तो पर्न गई स्वदेशी उद्योगहरु विस्थापित हुने अवस्था सिर्जना भएको छ भने उत्पादित वस्तु आयातको कारण विदेशी मुद्रा संचितिमा समेत ह्रास आउनुका साथै विगत २ वर्षको तुलनामा निर्यात शुन्य अंकमा झरेकाले स्वदेशी उद्योगको संरक्षणकालागि उक्त उद्योगहरुले कच्चा पदार्थका रुपमा आयात गर्ने **MS Wire Rod** मा लाग्दै आएको अन्तःशुल्क खारेज गर्नुपर्दछ ।

उदाहरणका लागि

Raw Materials			
M.S Wire Rod	5%		7213
Import Duty 5% + Excise Duty 4%		EID. Rs 2500 PMT	
Total	9%		

Consumption of Wire Rod	H.S Code	Consumption	Import Duty	Duty on SAFTA	Excise Duty
G.I. Wire	7,217	75%	10%	6%	No
Wire Nail	7,317	5%	15%		No
Ribbed Wire	7,213	10%	30%	7.25%	Rs. 2500 PMT
Annealed Wire	7,217	5%	10%	6%	No
Others		5%			

७.१४ सफ्ट टिस्यू पेपर उत्पादन गर्ने उद्योगसंग सम्बन्धित

हाल SAFTA सुविधा अन्तर्गत सफ्ट टिस्यू पेपर ८ प्रतिशत भन्सार महशुल तिरी आयात भईरहेकाले स्वदेशी सफ्ट टिस्यू पेपर उत्पादन गर्ने उद्योग आयातित वस्तुसंग प्रतिस्पर्धा गर्न नसकी विस्थापित हुने अवस्था सिर्जना भएको छ। देशलाई राजश्व र रोजगारी उपलब्ध गराउदै ५० प्रतिशतसम्मको Value Addition गर्न सफल त्यस्ता टिस्यू पेपर उत्पादन उद्योगको संरक्षणका लागि सरकारले Finished टिस्यू पेपर आयातमा भन्सार महशुल वृद्धि गरिनु पर्दछ।

नाम	एच.एस.एन	डियूटी
टिस्यू पेपर रोल्स	४,६०३.००	७.२५ साफ्टा १५
सफ्ट नेपकिन टिस्यू	४,६१६.२०	२०
सफ्ट फेसियल टिस्यू	४,६१६.२०	२०
सफ्ट टोइलेट टिस्यू	४,६१६.१०	२०

उद्योग संगठन मोरङका अध्यक्ष सुयश प्याकुरेलको नेतृत्वमा गएको प्रतिनिधि मण्डलले अर्थमन्त्री जनार्दन शर्मा र उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री दिलेन्द्र प्रसाद वडुलाई भेटी आगामी आर्थिक बर्ष २०७९/८० को बजेटमा समावेश गर्नुपर्ने सुझाव पेश गरेको छ ।

Designed and Compiled by

www.factsnepal.com

info@factsnepal.com

01-456-9924

₹ 1,00,00,000

ग्यारेन्टी बीमा (प्रोडक्ट लाइबिलिटी इन्स्युरेन्स) गर्वका साथ नेपालमै पहिलो पटक

विश्वस्त रहनुहोस्

हाम्रा उत्पादनहरूको गुणस्तरप्रति हामी पूर्ण विश्वस्त छौं। उत्कृष्टताप्रतिको हाम्रो प्रतिबद्धतालाई निरन्तरता दिदै कन्ट्रोल लुब्रिकेन्ट्सले हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्ससँग सहकार्य गरी 'ग्यारेन्टी बीमा'को घोषणा गरेको छ। हाम्रा लुब्रिकेन्ट्स प्रयोग गरिएका इन्जिन/उपकरण/पाटपुर्जाका लागि तपाईंले कुनै अतिरिक्त खर्च व्यहोनुं नपर्ने गरी ने.रु. १ करोडसम्मको ग्यारेन्टी बीमा गरिएको हुनाले दुक्क भई हाम्रा लुब्रिकेन्ट्स प्रयोग गर्न जारी राख्नुहोस्।

गुणस्तरीय तेल र लुब्रिकेन्ट्समार्फत तपाईंलाई पूर्ण रूपमा निर्धक्क बनाउने नेपालकै पहिलो कम्पनीको रूपमा हामी तपाईं र तपाईंका बहुमूल्य सवारी साधनहरूलाई हाम्रा उत्कृष्ट सेवा दिन प्रतिबद्ध छौं।

नेपालमा यो ग्यारेन्टी बीमा निम्न उत्पादनहरूका लागि मान्य छ:
इम्पेरियम, सुपर पावर, SILK, ATF, एक्सट्रीम पावर, AXLE,
जेल ग्रीज, हाइड्रो AW 68/41W, अटो किंग, बाइकर च्वाइस

युरोपेली तथा अमेरिकी एडिटिभहरूबाट तयार गरिएको

CONTROLLUBRICANTS.COM

गाडी बलियो इन्जिनले इन्जिन बलियो **CONTROL** ले